

העוררת

מרכז לתורה ישראל ע"ר 580126704

ע"י ב"כ עוה"ד קרן רז מורג

מרח' יגאל ידין 35, מודיעין 7171601

טל: 08-8539020 פקס': 08-8539030

- נ ג ד -

המשיב

משרד החינוך

ע"י ב"כ מלשכת היועצת המשפטית במשרד החינוך

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים

טל: 02-5603740 פקס': 02-5603840

החלטה

בפנינו ערר על החלטה שניתנה על ידי מנכ"לית המשיב (להלן: "המנכ"לית") ביום 5.7.2022 לדחות בקשה לרשיון לבית ספר חדש, "בית ישראל", בעיר מודיעין עילית לשנה"ל תשפ"ג, סמל מוסד 659854.

החלטת המנכ"לית

בהחלטת המנכ"לית נדחתה הבקשה לרשיון מהטעמים הבאים:

1. רשימת התלמידים שהוגשה אינה תקינה – ברשימה חולקו התלמידים לשתי כיתות (א-ב) בעוד שעפ"י תאריכי הלידה של הילדים הוצגו 6 שנתונים (2013-2018).
2. טופס התאמת תשתית שהוגש אינו תקין – אישורי החשמל שהוגשו מתייחסים לגני ילדים הפועלים באותו מבנה, לא הוגשו אישורים עדכניים עבור בית הספר החדש.

עיקר נימוקי העוררת

בכתב הערר טענה העוררת כי היא מפעילה גני ילדים המהווים פתרון ייחודי עבור אוכלוסייה המתגוררת במודיעין עילית ובית הספר המבוקש הינו מסגרת המשך עבור מרבית ילדי הגנים וכן עבור ילדים נוספים שלא הסתדרו במסגרות חינוך אחרות בעיר (בשל קשיים התנהגותיים, התפתחותיים או אי התאמה תורנית). מוסדות החינוך בבעלות העוררת עושים עבודת קודש, משלבים ילדים רבים בעלי צרכים מיוחדים ובכלל זה גם ילדים שעברו ועדת זכאות ואפיון. לילדים אלה אין כל פתרון מתאים לאורחות חייהם מאחר שמוסדות חינוך מיוחד הקיימים אינם מתאימים כלל להשקפת העולם של הורי התלמידים מבחינה תורנית. בית הספר מהווה פתרון ייחודי וקהילתי למשפחות בעלי תשובה, למשל מעדות המזרח המשתייכות לקהילת ברסלב,

שאינן יכולות לרשום את ילדיהם למוסדות הקהילה מאחר שהם מחנכים בשפת היידיש. העוררת טענה כי היא מהווה פתרון גם למשפחות מקהילת חב"ד.

על אף התנגדות הרשות המקומית העוררת מפעילה את גני הילדים שבבעלותה ברשיון מזה 4 שנים וגנים אלה אמורים להזין את בית הספר נשוא הערר. עד להקמת בית הספר חונכו ילדי הגנים במסגרות שונות בעיר אולם מסגרות אלה אינן מתאימות להם ולא נותנות מענה קהילתי ופדגוגי מתאים. בשנת הלימודים תשפ"ג אמורים להתחנך בבית הספר 24 תלמידים עם קשיים 'מיוחדים' אשר במצב ייחודי, שאינם יכולים לקבל מענה במוסדות החינוך בעיר.

העוררת פרטה את תהליך הגשת הבקשה, השלמת מסמכים חסרים ותיקון ליקויים, לצד תיאורים אודות הליכי הרישוי שעברה לפני מספר שנים כאשר הקימה את גני הילדים, ובפרט את התנגדות הרשות המקומית לכך.

לטענת העוררת שיקול זר הנחה את המשיבים באי מתן אפשרות לתיקון הליקויים שהופיעו במכתב אי התקינות מיום 7.4.2022. כן נטען כי לא ניתנה לעוררת זכות טיעון מהותית, כי ההחלטה נגועה בשיהוי ונימוקי הפסילה חלשים.

בנוגע לרשימת התלמידים נטען כי היא כוללת 45 תלמידים הרשומים לבית הספר לשנה"ל תשפ"ג. עקב טעות טכנית של מזכירת בית הספר נכללו ברשימת התלמידים המתוקנת שני תלמידים משנתונים 2017-2018 אשר רשומים לגן הילדים אך אחיהם רשומים לבית הספר. כאשר הועלתה הרשימה בחודש אפריל היא נבדקה על ידי המשיבים ונכתב לצידה כי היא תקינה. לבית הספר רשומים ילדים מארבעה שנתונים (2013, 2014, 2015, 2016). בבית הספר ילמדו תלמידים שעברו ועדת זכאות ואפיון וזכאים לשילוב כילדים בעלי צרכים מיוחדים, לצידם לומדים ילדים רגילים. משכך, בשלב זה של הקמת בית הספר החליטה העוררת לפעול תוך חלוקה לשתי קבוצות לפי רמות לימוד והתפתחות של הילדים.

לטענת העוררת הרשימה הכוללת 45 תלמידים עונה על דרישות המשיבים מבית ספר צומח, גם כשמדובר בארבעה שנתונים ולא בשניים, לא כל שכן כאשר מדובר במוסד הנותן מענה ייחודי, כמסגרת משלבת שיש לאפשר לו גמישות. העוררת טענה כי מדובר במוסד פטור אשר ביחס לסוג זה של מוסד המשיב לא מקפיד בסוגיית מספרי התלמידים שכן התקצוב חסר וחלקי ביותר. העוררת פירטה דוגמאות למוסדות שקיבלו רשיונות כמוסד פטור על אף שלומדים בהם מספר קטן יחסית של תלמידים שלא לפי דרישת נוהל הרישוי.

בנוגע לאישור בדיקת החשמל המתייחס לגני הילדים ולא עבור בית הספר, נטען כי אכן האישור המקורי שהוגש מתייחס לגן הילדים המצוי בקומת הקרקע של מבנה בית הספר. במכתב תיקון ליקויים הסבירה העוררת כי האישור מתייחס לכלל מתקני החשמל במבנה, הגם שנכתב בו כי הוא מתייחס לגן הילדים. מדובר באישור לציווד ולא למבנה או לקומה מסוימת. הציווד נייד ויכול לעבור מקומה לקומה (כגון קולר, מקרר). לכן בודק החשמל לא ייחס חשיבות לסוג המוסד ומסר אישור אחד ביחס לשתי הקומות ולכלל המכשירים המצויים בו. ההסבר נמסר למשיב במכתב תיקון הליקויים. לטענתם הסבר זה לא התקבל אך לא נשלח מכתב תיקון ליקויים נוסף כפי שמקובל, רק בחודש יוני לפני מתן ההחלטה, נכנס מנהל העוררת למערכת וראה כי מופיע שהאישור אינו תקין והמשיב סרב לבקשה להגיש אישור מתוקן.

העוררת טענה כי ליקויים מסוגים שונים מתגלים במוסדות חינוך רשמיים והללו לא נסגרים אלא מתוקנים באופן שמאפשר את המשך שגרת הלימודים. ועדות הערר קיבלו עררים שהוגשו בשל החלטות סירוב כאשר המשיב לא איפשר לבעלות לתקן את הליקויים או לא בחן את תיקון הליקויים שנמסרו.

העוררת העלתה טענה בדבר פגיעה בזכות הטיעון היות ולא ניתנה לה הזדמנות לתקן את הליקוי והפנתה להחלטה בערר 147/16. לעמדתה, מדובר בליקוי קל ביותר, טכני במהותו וראוי היה לאפשר לה לתקנו ומשכך מבוקש להורות על ניתוב הבקשה ומתן רשיון.

העוררת העלתה טענות נוספות, בין היתר, בהתייחס לפגיעה בזכות הבחירה של ההורים לגבי חינוך ילדיהם ולטובת הילדים, וטענות כי נשקלו שיקולים זרים, כאשר ההחלטה התקבלה בחופזה ותוך ידיעה כי היא תואמת את משאלת ליבו של ראש העירייה. העוררת טענה כי היא תציג ראיות בפני הוועדה בעניין הפעלת שיקולים זרים.

כן נטען לשיהוי בקבלת ההחלטה מיום 4.7.2022, כחודשיים לפני מועד פתיחת שנה"ל.

עיקר נימוקי המשיב

המשיב הפנה בתגובתו לנימוקים שעמדו בבסיס החלטת המנכ"לית נשוא הערר.

בהתייחס לרשימת התלמידים פרט המשיב בקשות שהגישה העוררת בעבר לקבל רשיונות לגני ילדים ולטענות הרשימות שהוגשו אינן עולות בקנה אחד עם האמור בדו"ח פדגוגי שנערך, למעט במקרה אחד, המציין מספר תלמידים נמוך יותר. מספר התלמידים בשלושת הגנים לשנה"ל תשפ"ג הוא 53 תלמידים וקיימת מגמת ירידה שמלמדת על העדר פוטנציאל צמיחה כנטען.

המשיב פרט את הליך הגשת הבקשה במסגרתה הוגשה, בין היתר רשימת תלמידים המחולקת לשתי קבוצות – כיתה א' המונה 22 תלמידים, 9 מהם ילידי 2015, אחד יליד 2017 ואחד יליד 2018; כיתה ב' המונה 24 תלמידים, 4 ילידי 2013, 15 ילידי 2014, 4 ילידי 2015 ואחד יליד 2016.

חרף 2 מכתבי התראה שנשלחו לעוררת, לא הוגש טופס תשתיות, אישור חובה כנדרש ורשימת תלמידים בהתאם לסעיף 4.1(ו) לנוהל הרישוי. משכך, ביום 5.7.2022 נדחתה הבקשה בהחלטת המנכ"לית.

המשיב ציין כי לפני משורת הדין, משצורף טופס התאמת תשתיות ואישורי חובה עבור בית הספר לערר, הוא אינו עומד על עילת דחייה זו.

בנוגע לרשימת התלמידים נטען כי זו אינה עומדת בדרישות נהלי המשיב ובכלל זה האמור בסעיף 2 לחוזר מנכ"ל רישום לגני ילדים ובתי ספר יסודיים לשנת הלימודים תשפ"ג, אשר מורה כי מי שנולד בין התאריכים כ' בטבת תשע"ו, 1 בינואר 2016 עד ב' בטבת תשע"ז, 31 בדצמבר 2016, חייב ברישום לכיתה א'. בעניינה של העוררת מספר התלמידים נמוך מהנדרש והכיתות מורכבות ממספר שכבות גיל, ליקוי פדגוגי המשפיע בראש ובראשונה על התלמידים, מבחינה פדגוגית, אינטגרציה חברתית ומענים נוספים שיקבלו.

המשיב הוסיף וציין כי הוא בדק את רשימת התלמידים שצורפה לערר ונמצא כי:

א. הילדים שמופיעים ברשימה אינם זכאים לשירותי חינוך מיוחד ולא הופיעו בוועדת זכאות ואפיון כלל.

ב. כל ילידי 2013 וילידי 2014 (סה"כ 17 ברשימה), למעט משה יוסף לינצקי, משובצים בבתי ספר אחרים.

ג. כל ילידי 2016, (סה"כ 11 ברשימה), למעט אלינתן עובדיה סרוסי, משובצים בגני ילדים שבבעלות העוררת ומדובר בשיבוץ כפול.

ד. ברשימה מופיעים תלמידים שצויינו ברשימות שהגישה העוררת במהלך השנים עבור גני הילדים.

משכך, קבוצת הצעירים מונה לכל היותר 11 תלמידים. קבוצת הבוגרים מונה לכל היותר 6 תלמידים, ובסה"כ מדובר ב-16 תלמידים, מספר שאינו עומד בדרישות נוהל הרישוי לפתיחת מוסד לימודים חדש.

המשיב טען כי רשימת התלמידים פיקטיבית, הטענות לשילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים אינן נכונות ונועדו להטעות את המשיב.

המשיב הוסיף כהערה לפני סיום התגובה, כי כאשר מדובר בבית ספר פטור, שלא כמו בגנים, אנשי ההוראה הם בוגרי לימודי ישיבה, הנוהל אינו דורש הסמכה או הכשרה או תעודת הוראה. מטעם זה ילדים הזכאים לחינוך מיוחד לא מופנים למוסדות פטור.

המשיב עמד על דחיית הערר.

הגשת מסמכים ותגובות נוספות מטעם הצדדים

ביום 19.9.2022 קיימה הוועדה דיון בנוכחות נציגי העוררת ונציגי המשיב.

ביום 29.9.2022 הגישה העוררת הודעה על צירוף מסמכים וטענה כי 59 תלמידים מתחנכים בגני העוררת. בנוסף צירפה העוררת רשימת תלמידים המתחנכים בבית הספר נשוא הערר "בחלוקה לפי המצב המיוחד המצריך עבורם קבלת מענה דווקא בביה"ס של העוררת".

ביום 3.1.2023 התקבלה תגובת המשיב להודעת העוררת על צירוף מסמכים. המשיב טען כי בדיקה שנערכה על ידי המפקחת על החינוך המיוחד בחינוך החרדי באמצעות מערכת 'משבצת', אשר משקפת החלטות ועדת זכאות סגורות כאשר התלמיד מופנה לשיבוץ במסגרת החינוך המיוחד, העלתה כי לא נמצא כי מי מהילדים המופיעים ברשימת העוררת עבר ועדת זכאות ואפיון ונמצא זכאי לשירותי חינוך מיוחד. הובהר כי מערכת 'משבצת' אינה משקפת את ההיסטוריה של ועדות הזכאות והאפיון. במצב שלא התקבלה זכאות או במידה והוועדה לא נתנה החלטה או במקרים בהם נבחר סל אישי בחינוך רגיל לבקשת ההורים, התלמיד אינו מתועד במערכת. החלטות מסוג זה ניתנות לבדיקה במערכת נפרדת המשמשת את ועדות זכאות ואפיון ולכן רק גורמים ספציפיים ברשות בעלי הרשאה חשופים למידע זה. במכלול הנסיבות והממצאים שעלו במהלך הכנת התגובה לערר, המשיב סבור כי די בבדיקה שנערכה על ידי המפקחת. המשיב הוסיף כי מוסדות הפטור אינם זכאים על פי חוק חינוך חובה לתקציבי השילוב למיניהם ולכן במידה והתלמידים ילמדו אצל העוררת, יופסקו התהליכים והטיפוליים שהילדים צריכים לאלתר. כן, במוסדות פטור אין דרישה כי צוות העובדים שמלמדים יהיה בעל הכשרה להוראה כנדרש במוסדות מוכרים שאינם רשמיים, לא כל שכן הכשרה וניסיון בעבודה עם תלמידים משולבים. המשיב הוסיף להתייחס לסוגיות שונות אשר נוגעות לתלמידים עם צרכים מיוחדים ושילובם ונטען כי גם אם המסמכים שצורפו על ידי העוררת היו משקפים את מצב התלמידים, לא היה בכך כדי לשנות מעמדתו. למורכבות וקשיים של כל תלמיד מתווספת המורכבות שנגרמת מעצם חשיפת

התלמידים למגוון של התנהגויות מפריעות. ארבעת אנשי הצוות לא יכולים לתת מענה ראוי ל-37 תלמידים בעלי צרכים מיוחדים בדרגות קושי שונות, ללא ליווי של אנשי מקצוע, ללא פיקוח ועוד.

ביום 15.2.2023 הגישה העוררת תשובה לתגובת המשיב. בתשובה זו נטען, בין היתר, כי לא הוגש דו"ח הביקורת עד כה. לא הובהר מדוע נשלחה המפקחת למערכת "משבצת" ואיזו מסקנה יכולה להילמד ממערכת בה אין מידע אודות התלמידים כפי שטען המשיב. העוררת הגישה מסמכים המעידים על כך שמדובר בתלמידים שלמדו בחינוך מיוחד או עברו ועדות אפיון וזכאות בעבר. לא נטען כי עברו בשנה הנוכחית שכן אין אפשרות להפנות תלמיד לוועדה ממוסד שאין לו סמל ורשיון. ככל שלמשיב יש ספק באשר למסמכים הוא יכול לבקש מהרשות המקומית את המידע ביחס לשנים עברו.

העוררת התייחסה לאחד מהתלמידים שהופיעו בהודעת המשיב, בהתייחס אליו נטען כי נראה שהוא לא שובץ במסגרת החינוך המיוחד בשנה"ל תשפ"ג. העוררת הפנתה לדוח סיכום טיפול בשפה ובתקשורת של קלינאית תקשורת עם לוגו של הגן. בנוסף, נטען כי מדובר בטענה מיתממת שכן המשיב מודה שבכל מוסדות הפטור אין לתלמידים זכאות לממש סל שילוב ולכן מה הטעם בכינוס ועדת אפיון וזכאות שכל מטרתה לקבל את סל השילוב לתלמיד המיועד להשתלב במוסד פטור.

העוררת טענה כי גם להורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים זכות לגדל ולחנך את ילדיהם בהתאם להשקפת עולמם ואמונתם ולבחור במוסד תורני שיש בו הקפדה יתירה על ההלכה והתאמה לאורח החיים החרדי של המשפחה. העובדה שבחירה זו כרוכה בויתור על סל התלמידים שיכולה ועדת האפיון והזכאות להעניק אינה מספיקה על מנת למנוע מההורים לממש את זכותם לבחור בה עבור ילדיהם. בפרקטיקה תלמידים רבים בעלי צרכים מיוחדים מתחנכים במוסדות פטור.

בנוגע לצוות ההוראה נטען כי דרישת המשיב אינה קיימת בנהלי הרישוי של מוסדות פטור ואין הצדקה לסטנדרטיים הייחודיים שמבקש המשיב לייצר עבור העוררת להצדקת החלטתו. אין גם מקום לטענה כי יוחמר מצבם של התלמידים חלילה לו ישובצו בבית הספר של העוררת. העוררת טענה כי יש בבית הספר צוות טיפולי הכולל פסיכולוג ובעמותה מועסקת קלינאית תקשורת שעובדת באופן קבוע עם הגנים ופעמיים בשבוע עם ילדי היסודי ובנוסף אשת צוות נוספת עם הכשרה לחינוך מיוחד.

דיון והכרעה

לאחר שהוועדה שמעה את טענות הצדדים וחזרה ועיינה בכתבי הטענות ובכל המסמכים שהוגשו, החליטה הוועדה לדחות את הערר ולהלן נימוקי החלטתה.

בהתאם להוראות חוק הפיקוח על בתי הספר, התשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הפיקוח"), המבקש להקים ולנהל בית ספר חייב על פי חוק לקבל רשיון ממוסד החינוך להפעלת בית הספר. כך נקבע בסעיף 3 לחוק הפיקוח:

"לא יפתח אדם בית ספר ולא יקיימו אלא אם יש בידו רשיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו ולא יפרסם אדם פתיחת בית ספר אם אין עליו רשיון כאמור (להלן-רשיון)".

גוף שמבקש רשיון נדרש לפנות בבקשה למנכ"ל משרד החינוך ולצרף לבקשתו את הפרטים הנדרשים על פי חוק. הבקשה נבחנת על ידי אגף לחינוך מוכר שאינו רשמי במשרד החינוך בהתאם להוראות חוק הפיקוח, לתקנות פיקוח על בתי ספר (בקשה לרשיון) התש"ל – 1970, לכללי פיקוח על בתי ספר (מבחנים למתן רשיונות), התשל"א-1971 ולנוהלי משרד החינוך). בין היתר יש צורך לקבל אישור של משרד הבריאות, לקיים רמה נאותה של תכנית לימודים, הכשרת סגל, מבני גישה, לעמוד בתנאי בטיחות הנדרשים ולהראות בסיס כספי לקיומו של בית הספר (ר' בין היתר סעיפים 4-6 לחוק הפיקוח).

סעיף 9(א) לחוק הפיקוח, קובע כדלהלן:

(א) "לא יתן המנהל הכללי רשיון אלא אם הוא סבור כי תובטח רמה נאותה בהתאם לתקן ולנהוג בסוג בית-הספר שהבקשה מתייחסת אליו בעניינים המפורטים להלן:

- (1) תכנית הלימודים, מערכת השיעורים ומשך הלימודים;
 - (2) הכשרתם וכשרם המקצועי של סגל עובדי החינוך;
 - (3) מבני בית-הספר והגישה אליהם, החצר, מספר הכיתות וחדרי-הלימוד, הספח והשירות;
 - (4) תנאי הבטיחות בבית-הספר;
 - (5) הריהוט והציוד של בית-הספר;
 - (6) הבסיס הכספי לקיום בית-הספר.
- (ב) במתן החלטתו בדבר העניינים המפורטים בסעיף קטן (א), יתחשב המנהל הכללי בסוג בית הספר ובגילם וצרכיהם של התלמידים – הכל בהתאם לכללים שהתקין שר החינוך והתרבות בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת".

בנוסף, מעניק חוק הפיקוח למנכ"ל המשיב את הסמכות לצוות בכתב על סגירת בית ספר אם הוא נוכח שבית ספר פועל ללא רשיון (סעיף 32 לחוק הפיקוח). צו סגירה יעמוד בתוקפו "עד אשר יבוטל על ידי המנהל הכללי או על ידי בית המשפט". הפרה של הוראות אלה היא עבירה פלילית שבצידה עונש מאסר של עד שנה (סעיף 33(א) לחוק הפיקוח). תכליתו של חוק הפיקוח היא ברורה – מעקב ובקרה על החינוך שניתן בבתי הספר ומתן כלי אכיפה להוראותיו באמצעות כלים אפקטיביים (בר"ם 5776/13 עמותת מקום להיות – בית הספר "המעין" נ' משרד החינוך (נבו 26.8.2013)).

בקשה לקבל רשיון למוסד חינוך בהתאם לחוק הפיקוח צריכה להיות מוגשת ולעמוד בהוראות נוהל הרישוי הרלוונטי, ובענייננו: נוהל רישוי – מוסדות פטור חדש בחינוך המוכר שאינו רשמי מיום 13.1.2022 (להלן ולעיל: "נוהל הרישוי").

כאמור בפתח החלטה זו, שני נימוקים עמדו בבסיס החלטת המנכ"לית שעומדת בפני הוועדה לדיון במסגרת הערר דנן. המשיב ציין בתגובתו כי אינו עומד על הנימוק אשר נוגע לטופס התאמת תשתית שהוגש אינו תקין – אישורי החשמל שהוגשו מתייחסים לגני ילדים הפועלים באותו מבנה, בשים לב לכך שהמסמכים הנדרשים צורפו לערר.

נותרה לדיון בפנינו ההנמקה לפיה 'רשימת התלמידים שהוגשה אינה תקינה – ברשימה חולקו התלמידים לשתי כיתות (א-ב) בעוד שעפ"י תאריכי הלידה של הילדים הוצגו 6 שנתונים (2013-2018)'.
 נציין בפתח ההכרעה כי לא הוכחה טענת העוררת בדבר קיומם של שיקולים זרים בקבלת ההחלטה. ההחלטה התקבלה על בסיס המסמכים שהגישה העוררת ובאופן נקודתי על בסיס רשימת התלמידים של העוררת עצמה. ממילא גם טענת העוררת לכך שנמנעה ממנה האפשרות להגיש את מסמכי החשמלאי אינה רלוונטית עוד משהודיע המשיב כאמור כי אינו עומד עוד על נימוק זה. פניה לרשות מקומית בקשר לבקשה לפתיחת מוסד לימודים חדש אינה מבססת טענה לשקילת שיקולים זרים.

נוסיף עוד כי איננו סבורים גם כי ניתן ללמוד על איזושהי מגמה בהתנהלות העוררת שעומדת לחובתה על בסיס טענת המשיב בתגובתה לערר, כי בעבר היא קיבלה רשיונות לגני ילדים והתברר כי רשימות התלמידים לא עלו בקנה אחד עם האמור בדו"ח פדגוגי.

בכל הנוגע לרשימת התלמידים, אנו דוחים את טענת העוררת לפיה אין רלוונטיות לעובדה שרשימת תלמידים עשויה לכלול תלמידים שמשוברים בבית ספר אחר. העוררת טענה כי העובדה שתלמיד משובץ ביותר מבית ספר אחד אינה בידיעתה וממילא לו יינתן רשיון, לא יינתן תקצוב כפול עבור אותו ילד (עמ' 17 לפרוטוקול הדיון). טענה זו אינה מספקת לצורך העניין שכן מספר תלמידים מינימלי בבית ספר הוא אחד מהתנאים שמופיעים בנוהל הרישוי. בית ספר יסודי נדרש לעמוד בדרישת סף של 2 כיתות בדרגת כיתה א' או כיתה אחת בדרגת כיתה ב' עם 22 תלמידים בכל כיתה ובסה"כ 44 תלמידים לפתיחת מוסד. משכך, רישום של תלמיד ביותר ממוסד אחד עלול להציג מצג שגוי לפיו המוסד ממלא אחר דרישה זו למרות שלא כך הדבר (זאת ללא קשר לשאלת התקצוב כאמור). כפי שהעיד מר פארס טוויל, מנהל אגף רישוי לשעבר, "כפל תקצוב – לא, אבל זה יכול להשפיע על הרשיון" "בסוף יש גם קריטריונים של פתיחת בית ספר". (עמ' 18 לפרוטוקול הדיון).

העוררת צירפה לערר רשימת תלמידים מתוקנת אשר מחולקת לשתי קבוצות: קבוצה א' – צעירים בה רשומים 22 תלמידים, 10 תלמידים ילידי 2015 ו-12 תלמידים ילידי 2016; קבוצה ב', בה רשומים 23 תלמידים: 4 תלמידים ילידי 2013, 14 תלמידים ילידי 2014 ו-5 תלמידים ילידי 2015.

הגם שניתנה הבהרה על ידי העוררת כי נפלה טעות ברשימה הראשונה שהוגשה בה נכללו גם שני תלמידים ילידי שנת 2017 ו-2018 ששובצו בטעות, ההנמקה של המנכ"לית לדחיית הבקשה על הסף מהטעם שהיא מחולקת למספר שנתונים (4 שנתונים ולא 6 כפי שמופיע בהחלטה) תקפה ורלוונטית.

העוררת טענה כי החלוקה היא לקבוצה של גדולים וקטנים אך לא הוצגה תשתית מספקת שמבססת את איחוד השנתונים, ואין בטיעונים שהועלו בקשר עם הצורך לשלב ילדים בעלי צרכים מיוחדים בכדי לעמוד בדרישות הקבועות בנוהל הרישוי בעניין זה.

בהתאם לטענת המשיב, חלק מן התלמידים משובצים במוסדות אחרים והתלמידים שנותרו הם 16 במספר (עמ' 87 לפרוטוקול וסעיף 65 לתגובה). מתוך הרשימות שהוגשו החלוקה היא של 11 תלמידים בקבוצת הצעירים ו-6 תלמידים בקבוצה הבוגרת.

לא הוכח כי מדובר במוסד בלבדי או כי לא קיים פתרון חלופי לחינוך התלמידים שהופיעו ברשימות, כך שעומד צורך מיוחד לאשר דווקא לעוררת לחרוג מדרישות הסף הקבועות בנוהל הרישוי, שבגינן נדחתה הבקשה בהחלטת המנכ"לית כאמור. העוררת אישרה כי לא מן הנמנע חלק מהתלמידים רשומים במוסדות אחרים (עמ' 17 לפרוטוקול

הדיון), טענה שעומדת בסתירה לטענתה לפיה לא קיים פתרון חלופי לחינוך אותם תלמידים ומלמדת על אי עמידה בהוראות נוהל הרישוי.

מדובר בבקשה לרשיון לבית ספר חדש שמלכתחילה לא עמדה בדרישות הסף שמופיעות בנוהל הרישוי ומשכך כאמור, בצדק רב נדחתה הבקשה, להבדיל למשל מבקשות לחידוש רישיון של בית ספר קיים. לא הוכח כי מדובר במצב המצדיק להפלות את העוררת ולאפשר בעניינה לסטות מהדרישות הקבועות בנוהל הרישוי.

בנסיבות העניין, לא ניתן לתת משקל רב לטענת העוררת בדבר הייחודיות הנטענת וכי זכותם של ההורים לחנך את ילדיהם על פי דרכם, בוודאי שלא משקל מכריע. זכותם של הורים לגדל את ולחנך את ילדיהם לפי שיקול דעתם אינה זכות מוחלטת (ר' עמ"ן (מחוזי י-ם) 24107-07-14 מפעלי אנקורי (1971) בע"מ נ' מנכ"ל משרד החינוך, (נבו 18.9.2014); עמ"ן 102/09 אלזוהר מעונות יום וגני ילדים בע"מ נ' משרד החינוך, (נבו 16.6.2009)).

ראו גם בבג"ץ 4363/00 ועד פוריה עילית ע"י היו"ר נ' שר החינוך, פ"ד נו(4) 203, 221 (2002) שם קבע בעניין זה בית המשפט העליון, מפי כב' השופטת פרוקצ'יה כי :

"זכותו של אדם לבחור לילדו מוסד חינוכי פרטי, חלופי למסגרת הממלכתית, הוכרה בארץ ובעולם, במשפט הבינלאומי ובמשפט הפנימי כאחד... מערכת החינוך הפרטית מבקשת ליצור מסגרות לימוד ייחודיות העונות לצרכי חוגי אוכלוסיה שונים, המבקשים להקנות לילדיהם חינוך בעל אופי ייחודי הניתן כתוספת לתכנית הלימוד היסודית הנלמדת בכל מוסדות החינוך. שמירת האוטונומיה החינוכית בחינוך הפרטי היא ערך חשוב שיש לכבדו במסגרת ההגנה על זכות האדם למימוש עצמי, בכפוף להבטחת שמירתם של ערכי החינוך היסודיים כמשמעותם בחוק חינוך ממלכתי

אין רלוונטיות בשלב זה של הבחינה בשאלה האם העוררת עומדת בתנאי הסף המינימליים להמשך בחינת בקשתה לרישיון לפי נוהל הרישוי לשאלת פוטנציאל הצמיחה ולמספר התלמידים המתחנכים בגני הילדים. מדובר בטענות שחורגות מהחלטה שעומדת בפנינו במסגרת הערר. גם טענות המשיב בקשר עם חשש למצב התלמידים לו ישובצו בבית הספר של העוררת חורג מהדיון אליו נדרשת הוועדה בערר זה, לא כל שכן על בסיס התשתית עליה מבקש המשיב להתבסס בטיעונו מעין זה.

עמדת חברת הוועדה עו"ד אפרת קפלן :

מצטרפת לתוצאה לפיה יש לדחות את הערר. מבקשת לציין כי משלא מדובר בהגשה מאוחרת לפי נוהל חריגים ומשמדובר במוסד פטור שאלת היותו של המוסד פתרון חינוכי בלבדי אינה רלוונטית. השאלה היחידה המונחת לדיון היא רשימות התלמידים שצורפו ובעניין זה אני מצטרפת לנימוקי הדחייה המפורטים בהחלטה.

לנוכח האמור החלטנו לדחות את הערר. מצאנו כי החלטת המנכ"לית סבירה, לא נפלה בה פגם ולכן אין מקום להתערבות הוועדה בהחלטה. סוף דבר, הערר נדחה.

זכות ערעור לפי סעיף 14א לחוק הפיקוח לבית המשפט לעניינים מינהליים בהתאם לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין) התשס"א-2000.

ניתן ביום ב' בסיוון תשפ"ג, 22 במאי 2023.

שמחה כחלון

שמחה כחלון
חברת ועדה

מיטל קורקוס

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הועדה

אפרת קפלן

אפרת קפלן, עו"ד
חברת ועדה